

- उपभोक्तालाई आधारभूत वस्तु र सेवाको सूचना, पहुँच, छनोट सुनवाहको अधिकार हुन्छ।
- प्रत्येक उपभोक्तालाई गुणस्तरीय वस्तु र सेवा प्राप्त गर्ने,
- गुणस्तरहीन वस्तु र सेवाबाट हानी पुगेमा क्षतिपूर्ति पाउने हक हुन्छ।
उपभोक्ता हकको रक्षा गरौं, विश्व उपभोक्ता दिवस भव्य रुपमा मनाऔं।

क्षयरोगबाट ७९ जनाको मृत्यु

भापा, चैत १५ कोशी प्रदेशमा क्षयरोगबाट मृत्यु हुनेको दर गत वर्षको तुलनामा बढेको छ। प्रदेशमा ६ महिनामा क्षयरोगबाट ७९ जनाको मृत्यु भएको छ। स्वास्थ्य निर्देशनालय धनकुटा कार्यालयका क्षयरोग फोकल पर्सन तुलसीप्रसाद गुरागाँईले चालु आर्थिक वर्षको साउनदेखि पुस मसान्तसम्ममा कोशीका १४ जिल्लामा ७९ जनाको क्षयरोगबाट मृत्यु भएको जानकारी दिए। कोशीमा एक हजार एक सय १४ उपचार केन्द्र, एक सय ३२ स्थानमा खकार परीक्षण गर्ने ल्याब, १९ जना एक्सपर्ट मेसिन, चार क्षयरोग प्रतिरोधी उपचार केन्द्र र एउटा आवासीय गृह रहेको उनले बताए।

सरकारले प्रदेशभरिका क्षयरोगका विरामीलाई प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर, ओखलढुङ्गा सामुदायिक अस्पताल, विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र विराटनगरस्थित नेपाल क्षयरोग निवारण संस्थामार्फत निःशुल्क उपचार गर्दै आएको छ। चालु आर्थिक वर्षको ६ महिनामा दुई हजार २३ जनामा क्षयरोग देखिएको छ। जसमध्ये आफैँ स्वास्थ्य जाँच गराएर पत्ता लगाउने ३७ दशमलव नौ प्रतिशत, निजी अस्पतालमा जाँच गर्दा ३९ दशमलव तीन प्रतिशत र सरकारी अस्पतालमा परीक्षण

गर्दा क्षयरोग पत्ता लागेका १८ दशमलव चार प्रतिशत रहेका फोकल पर्सन गुरागाँईले बताए। कोशीका १४ जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी क्षयरोगी भापा, मोरङ र सुनसरीमा रहेका छन्। भापामा पाँच सय ७९, मोरङमा पाँच सय २३ र सुनसरीमा चार सय ७९ क्षयरोगी रहेका छन्। यस्तै उदयपुरमा एक सय ४५, इलाममा ८२, पाँचथरमा २२, तेह्रथुममा २१, धनकुटामा २३, भोजपुरमा २८, खोटाङमा १६, ओखलढुङ्गामा ५३, सोलुखुम्बुमा १६, सङ्खुवासभा २२ र ताप्लेजुङमा २३ क्षयरोगी विरामी रहेका छन्। जिल्लास्थित स्वास्थ्य कार्यालय, पालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थालगायतले स्वयंसेवक नै खटाएर क्षयरोगीको पहिचान गरिरहेको फोकल पर्सन गुरागाँईले बताए। विरामीले खोक्दा, हाँच्छर्पुँ गर्दा कीटाणु निरोधी व्यक्तिको सम्पर्कमा आएमा रोग सन् जोखिम बढी हुन्छ। भापा, मोरङ र सुनसरीमा जनघनत्व बढी भएका कारण पनि क्षयरोगका

विरामी बढी भएको उनको भनाइ छ। सरकारले सन् २०३५ सम्ममा क्षयरोगबाट मुक्त गर्ने लक्ष्य लिएको छ। विश्व क्षयरोग दिवसका अवसरमा भक्तपुरमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्रका निर्देशक डा. प्रज्वल श्रेष्ठले क्षयरोग मुक्त नेपाल अभियान अन्तर्गत अहिले एक सय २५ स्थानीय तहमा क्षयरोगको पहिचान, निदान र उपचार सेवामा सुधार गरिएको जानकारी दिए। अभियान क्रमशः सात सय ५३ वटै स्थानीय तहमा लागू गरिने उनको भनाइ छ। उनका अनुसार गत आर्थिक वर्षमा २५ वटा स्थानीय तहबाट शुरु गरिएको सो अभियान चालु आवमा थप एक सय स्थानीय तहमा शुरु गरिएको हो। निर्देशक श्रेष्ठ समुदायको सक्रियतामा सन् २०५० सम्ममा क्षयरोगमुक्त नेपाल बनाउने र क्षयरोगको निदान उपचारमा लाग्ने आर्थिक व्ययभारलाई शून्यमा फार्ने लक्ष्य लिएको बताए। सरकारले सन् २०३५ सम्म क्षयरोगको महामारी अन्त्य गर्ने लक्ष्य लिएको छ। हाल प्रति एक लाखमा दुई २९ जना क्षयरोगी छन्। निर्देशक डा. श्रेष्ठका अनुसार आव २०७९/८० मा नेपालमा ७० हजार नयाँ क्षयरोगका विरामी थपिएको र करिब १८ हजारको मृत्यु हुने गरेको तथ्याङ्क छ।

भापा गोल्डकपद्वारा नपालाई सामग्री हस्तान्तरण

भापा, चैत १५। भापाको विर्तामोडस्थित डोमालाल राजवंशी रंगशालामा गत फागुन १९ गतेदेखि २८ गतेसम्म सञ्चालन गरिएको भापा गोल्डकपका क्रममा प्रयोग भएका विभिन्न सामग्री विर्तामोड नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरिएको छ। मोफसलको सर्वाधिक लोकप्रिय भापा गोल्डकप सफल बनाउने विर्तामोड नगरपालिका क्षेत्रमा प्रयोग गरिएका विद्युतीय उपकरण, फोहोर फाल्न प्रयोग गरिने डस्विन र सजावटका लागि प्रयोगमा ल्याइएका फूल सहितका गमला

नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरिएको हो। भापा गोल्डकपका अध्यक्ष विनोद बस्नेतले नगरपालिकाका उपप्रमुख नगेन्द्रप्रसाद संग्रौला र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत राधाकृष्ण खतिवडालाई भापा गोल्डकपले प्रयोगमा ल्याएको सामग्री हस्तान्तरण गरेका हुन्। शुक्रवार नगरपालिका पुगेर भापा गोल्डकपका अध्यक्ष बस्नेत, महासचिव गजेन्द्रबहादुर पौडेल, किरण श्रेष्ठ सहितको टोलीले मुक्तिचोकदेखि रंगशालासम्म पुग्ने सडकमा जडान गरिएका २२५ पोलमा रहेका (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बसमा सँगै बसेका व्यक्तिको प्रलोभनमा पर्दा ...

भापा, चैत १५। अपरिचित व्यक्तिसँग एकेछिमेकीको चिनजानका भरमा विश्वास गर्दा ठूलो आपत्त मात्रै होइन आफू बेचिन र ठगिन पनि सकिन्छ भन्ने एक घटनाले देखाएको छ। पोखरा जान लागेको एक महिला त्यस्तै गिरोहका फन्डामा परेकी छिन्। साथी भेट्न पोखरा जाने बसमा चढेकी महिला सँगैको सिटमा बसेका पुरुषको कुरा पत्याई बाटोमै बस बदली बटुवल पुगिन्। उनी भारत पुगेर पनि बेचिनबाट त जोगिइन् तर ठगीमा परिन्। लोभमा गिरोहसँग विहे गर्न पुगिन्। नवलपुरको कावासोती घर भएका दुर्गाबहादुर पौडेल क्षेत्रीको विश्वासमा पर्दा ती महिला बेचिबिखन तथा ठगीमा परेकी छिन्। प्रहरीको मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरोका अनुसार ती महिला काठमाडौँबाट साथी भेट्न पोखरा जाँदै थिइन्। सँगै बसेको सिटमा पौडेल भेटिएका थिए। यात्राकै क्रममा उनीहरूबीच कुराकानी चल्दै गयो। उनले ती महिलालाई प्रलोभनमा पारे। उनले ती

महिलासँग विहे गरी बिक्रीको प्रयास गरेका पाइएको छ। पीडितकै ६ लाख रुपैयाँसमेत उनले ठगी गर्न सफल भएका छन्। ब्यूरोका प्रहरी उपरीक्षक गौतम मिश्रका अनुसार उनले शुरुमा आफू अविवाहित रहेको बताए। उनले 'तिमी मलाई मन पच्यो। म तिमीसँग विहे गर्छु अनि म तिमी बहिनीको उपचारका लागि पूरै सहयोग गर्छु, मिर्गौलाको उपचार गर्ने डाक्टर चिनेको छु' भनी बटुवल पुन्याएर विहे गरी बेचबिखन गरेको पाइएको हो। उनले आफन्तहरूबाट सापट मागेर पीडितकी बहिनीको उपचारका लागि ७० लाख रुपैयाँभन्दा बढी पैसा जम्मा गरिदिएका छन्, त्यो निकाल्न पैसा लाग्छ भनी पीडितबाट ६ लाख रुपैयाँ लिएर ठगी गरेको पनि पाइएको मिश्रले जानकारी दिए। उनले मिर्गौलाको उपचार गर्ने डाक्टर चिनेको छु भनी बटुवल लगी आफ्ना साथीलाई देखाई डाक्टर भनी भुक्त्याएको पनि खुलासा भएको प्रहरीले जनाएको छ। अनुसन्धानका क्रममा (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

हाजिर जमानीमा छुटे महारा

भापा, चैत १५। इलेक्ट्रिक चुरोट (भेप) मार्फत ९ किलो सुन तस्करी प्रकरणमा पक्राउ परेका कृष्णबहादुर महारा हाजिर जमानीमा छुटेका छन्। सरकारी वकिल कार्यालयका जिल्ला न्यायाधीशका खडिन्द्रराज कटवालले महारालाई हाजिर जमानीमा छाड्ने आदेश दिएका हुन्। महाराका छोरा निर्मलको जमानीमा छुटेका हुन्। महारा विभिन्न रोगका विरामी रहेको हुँदा छाड्न आदेश दिइएको कटवालले बताए। उनका अनुसार मुलुकी फौजदारी कार्यविधि, २०७४ को दफा १५ अनुसार महारालाई छाडिएको हो। उक्त दफामा हिरासतमा रहेका व्यक्तिलाई अनुसन्धान अधिकारीले छाड्न सक्ने प्रावधान छ। 'यस ऐन बमोजिम अनुसन्धानको सिलसिलामा हिरासतमा रहेको कुनै व्यक्तिलाई हिरासतमा राखिरहनु आवश्यक वा उपयुक्त नदेखिएमा अनुसन्धान अधिकारीले सरकारी वकिलको सहमति लिई वा तत्काल त्यस्तो सहमति लिन सकिने अवस्था नभएमा कारणसहितको पचाँ खडा गरी त्यस्तो व्यक्तिबाट धरोटी वा जमानत लिई वा निजलाई कुनै भरपर्दो व्यक्तिको जिम्मामा हाजिर जमानीमा छाड्न वा तारिखमा राख्न सक्नेछ', उक्त

दफामा भनिएको छ। धरोटी वा जमानीमा छाड्दा वा तारिखमा राख्दा त्यसरी छाडिएको वा तारिखमा राखिएको व्यक्ति उपर मुद्दा चलाउने भएमा त्यस्तो अवस्थामा निज उपस्थित हुने गरी निजको कागज गराउनु पर्नेछ। त्यसैगरी हाजिर जमानी दिने व्यक्तिले हाजिर जमानीमा छाडिएको व्यक्तिलाई अनुसन्धान अधिकारी वा सरकारी वकिल कार्यालयले तोकेको समयमा उपस्थित गराउनुपर्ने भनिएको छ। त्यस अनुसार उपस्थित नगराएमा हाजिर जमानी दिने व्यक्तिलाई अनुसन्धान गर्ने अधिकारीले ५० हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्ने भनिएको छ। प्रहरीले गत सोमवार (चैत ५ गते) महारालाई कपिलवस्तुबाट पक्राउ गरेको थियो। उनलाई पक्राउ गरी काठमाडौँ ल्याइएको थियो। काठमाडौँ ल्याएर केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो (सिआइबी) ले महाराको सम्पर्क सुन तस्करीका मुख्य नाइके दाओजिन बाइसँग सम्पर्क गरेको देखिएको भन्दै संगठित अपराध कसुरमा अनुसन्धान अघि बढाएको थियो। पक्राउ परेको चार दिनपछि उनलाई हाजिर जमानीमा छाडिएको हो।

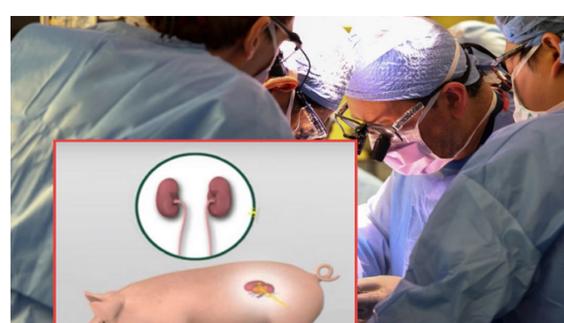
प्रेममा असफलता पछि हत्या

विराटनगर, चैत १५। प्रेममा असफलता पाएपछि कोशी प्रदेशमा एक महिना यता तीन जनाको हत्या भएको छ। एउटा घटनामा प्रेमीकाको हत्यापछि प्रेमीकाले धोका दिएको भन्दै पथरी, विराटनगर र धरानमा प्रेमीले प्रेमिकाको हत्या गरेको समाचार सार्वजनिक भएका छन्। घटना संलग्न रहेको अभियोगमा तीन दिनअघि सुनसरीको धरानमा सुमना श्रेष्ठको शव फेला परेको छ। उनको प्रेमी सविन भुजेलले हत्या गरेको प्रहरीको प्रारम्भिक अनुसन्धानले देखाएको छ। भुजेलसहित ६ जनालाई धनकुटाको मुलघाटबाट पक्राउ गरिएको प्रहरीले जनाएको छ। श्रेष्ठको विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरानको हाताभित्र रहेको डिपो स्कूल नजिकैको खोल्सीमा घाँटी काटिएको अवस्थामा शव फेला परेको थियो। प्रेममा धोका दिएका कारण हत्या गर्नुपर्ने पक्राउ परेका भुजेलले प्रहरी समक्ष स्वीकार गरेको प्रहरीले जनाएको छ। प्रेममा असफल भएपछि सिराहाका शिवशङ्कर दासले गएको चैत्र २ गते नोबेल

मेडिकल कलेजमा कार्यरत नर्सको हत्या गरेका थिए। प्रेममा परेपछि वैदेशिक रोजगारीमा मलेसिया गएका दासले नर्स चन्द्रिकाकुमारी दासको अर्कै व्यक्तिसँग प्रेम बसेको थाहा पाएपछि धारिलो हतियारले हानेर हत्या गरेका थिए। उनी फागुनको २७ गते नेपाल आएका थिए। २९ गते विराटनगर आएर नर्स चन्द्रिकाकुमारीसँग बसेका दासले डेरामा नै हत्या गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय विराटनगरले जनाएको छ। प्रेमीकाको हत्या गरेपछि शिवशङ्करले पनि विराटनगरको फाइन होटलमा भण्डिएर आत्महत्या गरेका छन्। दास भण्डिएको अवस्थामा आइतवार राति विराटनगरको एक होटलमा फेला परेका छन्। चन्द्रिकाको हत्या भएको स्थानभन्दा तीन सय मिटर नजिकै फाइन होटलको कोठा नम्बर १०२ मा दास भण्डिएको अवस्थामा फेला परेका हुन्। नर्स चन्द्रिकाकुमारी विराटनगर-४ मा रहेको डेराको बाथरूममा शुक्रवार शव भेटिएको थियो। गत फागुन २० गते मोरङको पथरीमा ज्ञानमती थुलुङ्को हत्या भएको (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

मान्छेमा सुँगुरको मिर्गौला प्रत्यारोपण

भापा, चैत १५। मान्छेमा सुँगुरको मिर्गौला प्रत्यारोपण गरिएको छ। अमेरिकाको बोस्टनस्थित म्यासाचुसेट्स जेनेरल अस्पतालका शल्यचिकित्सकहरूले आनुवंशिक रूपमा इन्जिनियरिङ गरिएको सुँगुरको मिर्गौला ६२ वर्षीय एक विरामीमा प्रत्यारोपण गरेका छन्। सुँगुरको मिर्गौला जीवित मानिसमा प्रत्यारोपण गरिएको यो पहिलोपटक हो। यदि यो सफल भयो भने, मिर्गौला फेल भएका विश्वभरमा लाखौं विरामीहरूलाई आशा दिनेछ। मिर्गौलाले रगतबाट फोहोर पदार्थ र अतिरिक्त तरल पदार्थ बाहिर निकाल्छ। नयाँ मिर्गौलाले गत हप्ताको शल्यक्रिया लगत्तै पिसाब उत्पादन गर्न थालेको र विरामीको अवस्थामा सुधार भइरहेको म्यासाचुसेट्स अस्पतालका चिकित्सकहरूले बताएका छन्। चिकित्सकहरूका अनुसार विरामी अहिले अस्पतालभित्र घुम्न सक्ने भएको र छिट्टै डिस्चार्ज हुन सक्ने बताए।

यदि आनुवंशिक रूपमा परिमार्जित जनावरहरूबाट निकालिएको मिर्गौला ठूलो मात्रामा प्रत्यारोपण गर्न सकिने भएमा डायलासिसको प्रचलन नै सकिन सक्ने अस्पतालका मिर्गौला प्रत्यारोपणका लागि मेडिकल निर्देशक डा. लियोनार्डो डी. रिएलाले भने। अस्पतालको अभिभावक संस्था मास जनरल बिघमले प्रत्यारोपण कार्यक्रमको विकास गरेको थियो। आठ लाखभन्दा बढी अमेरिकीहरूको मिर्गौला फेल भएको छ र रगतबाट विपाक्त पदार्थहरू फिल्टर (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बलात्कारको आरोपमा वडाध्यक्ष पक्राउ

भापा, चैत १५। बलात्कारको आरोपमा वडाध्यक्षलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। वर्दियाको बाँसगढी नगरपालिका -४ का वडाध्यक्ष कृष्णप्रसाद बाँसोलाई पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय वर्दियाले जनाएको छ। इलाका प्रहरी कार्यालय मोतिपुरका प्रहरी निरीक्षक शैलेश्वरी बोहराले आफूलाई केही थाहा नभएको बताए पनि जिल्ला प्रहरी कार्यालय वर्दियाले पक्राउ गरेको पुष्टि गरेको छ। प्रहरी नायव उपरीक्षक तुलसीराम अग्रवालले विहीवार बेलुकी पक्राउ गरिएको बताए। साथै थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ। पक्राउ परेका वडाध्यक्ष नेकपा एमालेबाट निर्वाचित भएका हुन्।

PHOTEX

ELECTRIC VAN का लागि पूर्वी नेपालको आधिकारिक बिक्रेता

PHOTEX DISTRIBUTORS PVT. LTD
MAHANANDA CHOWK, BIRTAMODE
9801432449 | 9801426532

CG KYE KING LONG

आयुर्वेद तथा स्वस्थ जीवनशैली सम्बन्धी अभिमुखीकरण

अर्जुनधारा, चैत १। भापाको अर्जुनधारा आयुर्वेद तथा स्वस्थ जीवनशैली सम्बन्धी वडास्तरीय अभिमुखीकरण कार्यक्रम शुक्रवारदेखि शुरू भएको छ।

अर्जुनधारा नगरपालिका अन्तर्गत शनिश्चरे आयुर्वेद औषधालयको आयोजनामा अर्जुनधारा-७ नं. वडा कार्यालयको सभासदमा आयोजित उक्त कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि नगर उपप्रमुख खड्गामा पराजुलीले उद्घाटन गरेकी थिइन्।

सहजकर्ताद्वय शाखा प्रमुख वरिष्ठ कविराज निरीक्षक अनिल ठाकुर र चकचकी आयुर्वेद औषधालयका कविराज निरीक्षक जटाशंकर भाले सहजिकरण गरेको कार्यक्रममा ४० जनाको सहभागिता रहेको बताइएको छ।

गौरादहमा आगलागी

भापा, चैत १। भापाको गौरादहमा आगलागी हुँदा एक लाख ५० हजार बराबरको क्षति भएको छ।

गौरादह नगरपालिका-५ लालुबन्धुनाका देवीदास अधिकारीको टिनको छानो भएको गोठमा आगलागी भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले जनाएको छ। आगलागीबाट गोठभित्र रहेको काठपात, पराल र गोठ समेत पूर्ण रूपमा जलेर नष्ट हुँदा एक लाख ५० हजार बराबरको क्षति भएको जनाइएको छ।

आगलागी गौरादह नगरपालिकाको दमक, स्थानीय वासी र प्रहरीको सहयोगमा नियन्त्रणमा आएको प्रहरीले जनाएको छ।

प्रेममा..

थियो। १५ वर्षीया किशोरी थुलुङको हत्यामा पनि प्रेम सम्बन्ध जोडिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक रञ्जनकुमार दाहालले बताए।

मोरङको पथरीशान्ति-७ लामा टोलीमा बस्दै आएका १५ वर्षीय सज्जना भनिने ज्ञानमती थुलुङ राईको हत्या मोरङ गामस्थान गाउँपालिका घर भएका धिरेनकुमार खाले गरेका थिए।

उनी वाराको जितपुर सिमरा उपमहानगरपालिकामा बस्दै आएका थिए। उनीहरू पनि केही समय अगाडिदेखि प्रेममा रहेको प्रहरीले जनाएको छ। हत्या आरोपी चौधरी विवाहित हुन्। उनकी श्रीमती चार वर्षदेखि वैदेशिक रोजगारको सिलसिलामा कतारमा छन्। श्रीमतीसँग राम्रो सम्बन्ध नभएपछि सामाजिक सञ्जालमार्फत किशोरीसँग चिनजान भई नजिकिएको प्रहरीले जनाएको छ।

मान्छेमा...

छन् उनीहरूलाई डायलासिस आवश्यक छ। जीवित वा मृत मानव दाताबाट प्राप्त गरिएको मिर्गौला प्रत्यारोपण गर्न एक लाखभन्दा बढी प्रतिक्षा सूचीमा छन्। डायलासिसले मानिसहरूलाई जीवित राख्छ तर सबैभन्दा उत्तम उपाय भनेको

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि पराजुली र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तिलोचन रिमालले आयुर्वेदको महत्व र स्वस्थजीवन शैलीबारे जानकारी गराएका थिए। कार्यक्रममा कार्यवाहक वडाध्यक्ष हरिवहादुर कटुवालको अध्यक्षतामा

ढाका बुनाई सम्बन्धी तालिम सम्पन्न

अर्जुनधारा, चैत १। भापाको अर्जुनधारा - ८ स्थित नारी चेतना समूहको आयोजना र ललितपुरस्थित टेवा नेपालको आर्थिक सहयोगमा आयोजित ढाका बुनाई सम्बन्धी दुई महिने वृहत तालिम शुक्रवार सम्पन्न भएको छ।

समूहले यस अघि सञ्चालन गरेको आधारभूत तालिमबाट छनौट भएका सात जना महिलालाई उच्चमा बनाउने उद्देश्यले उक्त तालिम गत माघ ८ गतेबाट सञ्चालन गरिएको थियो।

समूहकी अध्यक्ष पम्फादेवी विश्वकर्माको अध्यक्षता र अर्जुनधारा नगर कार्यपालिका सदस्य एवम् सामाजिक विकास समितिका संयोजक कौशिलाल

अंग प्रत्यारोपण नै हो। तर अंगको चर्को अभावका कारण बर्सेन हजारौं विरामी मिर्गौलाको पर्याप्तता मर्ने गरेका छन्। प्रत्येक वर्ष अमेरिकामा कूल २५ हजार मिर्गौला प्रत्यारोपण हुने गर्छ। यस अघि मानिसमा जनावरको अंगको प्रत्यारोपण गरिने विधा जेनोटाइन्सप्लान्टेसनलाई दशकौंदेखि एक सम्भावित समाधानको रूपमा हेरिएको छ।

भापा...

विद्युतीय लाइट सहित ८० वटा डिस्किन, फूल सहितको ५५ वटा गमला नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरिएको थियो।

औतिक सम्पत्तिको संरक्षण र सुरक्षा गर्न अध्यक्ष बस्ने तले उपप्रमुख संग्रौलालाई आग्रह गरे। भापाली फुटबल प्रेमी दर्शकको अपार माया र सद्भावसहित सम्पन्न भापा गोल्डकपले विर्तामोड नगरपालिकालाई मात्र नभई समग्र भापा जिल्ला लाई नै चिनाएको भन्दै उक्त समयमा प्रयोग भएका सजावटका सामग्री सहित रंगशालाको संरक्षण र सम्बर्द्धन दायित्व नगरपालिकाको भएको अध्यक्ष बस्नेतको भनाई छ।

भापा गोल्डकपले प्रदान गरेका सामग्री ग्रहण गर्दै उपप्रमुख संग्रौलाले गोल्डकपले प्रदान गरेका सामग्रीको संरक्षण अब नगरपालिकाले गर्ने बताए।

आयोजित उक्त कार्यक्रमको सञ्चालन शाखा प्रमुख ठाकुरले गरेकाथिए। सोही प्रकृतिको कार्यक्रम नगरपालिकाका अन्य वडामा पनि सञ्चालन गर्ने शाखाको कार्यक्रम सूची रहेको बताइएको छ।

परियार 'भोला'को प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित समापन कार्यक्रममा सहभागीहरूलाई प्रमाण पत्र वितरण गरिएको थियो।

तालिमकी सहभागी अमिता लिम्बू राईले तालिमको अनुभव प्रस्तुत गरेको कार्यक्रममा अर्जुनधारा-७ नं. वडा कार्यालयका कार्यवाहक वडाध्यक्ष हरिवहादुर कटुवाल, निवर्तमान नगर कार्यपालिका सदस्य रमेशकुमार दर्जी, जलेश्वर सामुदायिक सिंकाइ केन्द्रकी अध्यक्ष पुनम सुवेदी, समूहकी पूर्व अध्यक्ष मिश्राकुमारी राई लगायतले मन्तव्य राखेका थिए। उक्त कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव पूर्णमा सिटौलाले गरेकी थिइन्।

उनले नगरका विभिन्न क्षेत्रमा आवश्यकताका आधारमा उक्त सामग्रीहरूलाई प्रयोगमा ल्याइने प्रतिबद्धता समेत जनाएका छन्।

बसमा...

उनले विभिन्न बहाना बनाई मानव बेचबिखन गर्ने उद्देश्यले पटकपटक नेपालको सीमा नजिक भारतको बजार पुऱ्याएकोमा चेलिबेटी बेचबिखनविरुद्ध संस्था कार्यरत महिलाले बेचबिखनमा पर्नसक्ने जानकारी गराएपछि महिला नेपाल फर्की आएका थिए।

त्यसपछि ती पीडित महिलाले ब्युरोमा दिएको जाहेरीका आधारमा ब्युरोले पक्राउ गरी उनीविरुद्ध अहिले मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार मुद्दामा अनुसन्धान गरिरहेको मिश्रले बताए।

सर्टिफिकेट हरायो

मेरो नामको त्रिभुवन विश्वविद्यालयको कनभोकेशन सर्टिफिकेट यही मिति २०८० चैत १ गतेका दिन भद्रपुरबाट चन्द्रगढीतर्फ जाँदा हराएको हुँदा पाउनु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहोला।

नामः डा. प्रिमिता उप्रेती
ठेगानाः भद्रपुर नगरपालिका -८, भापा
सम्पर्क नं.ः ९८१५०३५०८

दमकमा कभर्डहल निर्माण

दमक, चैत १। भापाका ब्याडमिन्टन खेलाडीको पहलमा कभर्डहल निर्माण गरिएको छ।

दमक नगरपालिका-७ नमूना बस्तीमा कभर्डहल निर्माण गरिएको हो। कभर्डहलको दमक नगरपालिकाका प्रमुख रामकुमार थापाले उदघाटन गरेका थिए। कभर्डहल निर्माणका लागि दमक-७ को वडा कार्यालयले १० कट्टा जग्गा निःशुल्क उपलब्ध गराएको हो। सोही जग्गामा दमक नगरपालिका, कोशी प्रदेश सरकार र सङ्घीय सरकारले उपलब्ध गराएको रु. एक करोड ५० लाखमा कभर्डहल निर्माण गरिएको दमक नगरपालिकाका उपप्रमुख रैगना भट्टराईले जानकारी दिइन्।

कभर्डहलमा ब्याडमिन्टनका चार कोर्टसहित खेलाडीको सुविधाका लागि अन्य संरचनासमेत निर्माण गरिएको छ। विसं २०७८ माघ ३ गते सो कभर्डहलको शिलान्यास गरिएको थियो। कभर्डहल निर्माण गर्न ब्याडमिन्टन

खेलाडी टङ्ग बस्नेतको अध्यक्षतामा निर्माण समिति गठन गरिएको थियो। यसैगरी दमक-९ स्थित शान्तिचोकमा कभर्डहलको पुनःनिर्माण कार्यले तीव्रता पाएको छ। कभर्डहल निर्माणका लागि राष्ट्रिय खेलकुद परिषद् (राखेप) मार्फत सरकारले चालू आर्थिक वर्षमा रु. ८५ लाख ४६ हजार विनियोजन गरेको थियो।

निर्माण उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष केन्द्रबहादुर प्रसाईंका अनुसार एक दशकदेखि निर्माण थालिएको सो कभर्डहल बजेट अभावका कारण निर्माण सम्पन्न हुन सकेको थिएन। कभर्डहलको लागत रु. १४ करोड रहेको छ। हालसम्म रु. तीन करोड बराबरको संरचना तयार भएको उनले बताए। सो कभर्डहल निर्माणका लागि पूर्व प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक अमरसिंह शाहले १० कट्टा जग्गा निःशुल्क उपलब्ध गराएका थिए।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
पाँचथर, फिदिम

बदुवा समितिको सचिवालय पाँचथरको बदुवा सिफारिस सम्बन्धी सूचना

सूचना प्रकाशित मिति : २०८०/१२/१०

लोकसेवा आयोग केन्द्रीय कार्यालयको मिति २०८०/०९/२५ मा प्रकाशित सूचना नं. ७७९/०८०-८१ बमोजिम लोकसेवा आयोग धनकुटा कार्यालय अन्तर्गत देहायको सेवा, समूह, श्रेणीको रिक्त पदमा बदुवा समितिको मिति २०८०/१२/०९ गतेको निर्णयानुसार देहायको योग्यता क्रमको उम्मेदवारलाई जेष्ठता र कार्यासम्पादन मूल्यांकनद्वारा हुने बदुवाका लागि सिफारिस गर्ने निर्णय भएकोले निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा २४ (च) को प्रयोजनका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

बदुवा सूचना नं. १७३/०८०-८१, सेवा : प्रशासन, समूह सा.प्र. श्रेणी रा.प. अनं. प्रथम

योग्यता क्रम नं.	क.सं. नं.	कर्मचारीको नाम, थर
१	२०६७७४	उदय कुमार राई

छपाईका लागि हामीलाई सम्झनुहोस

नयाँ वर्षका क्यालेण्डर तथा स्कूलका डायरी छपाई गर्नु परेमा घिमिरे अफसेट प्रेसलाई सम्झनुहोस।

७ वार १२ महिना सञ्चालनमा

घिमिरे अफसेट प्रेस

अतिथिसदन उत्तरपट्टिको घर
९७४६८७९७०२/९८४२६२५३३३/९८१४०३६३४४

धौलागिरी पारिजात बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. मिति : २०८०/१२/०९

बितामोड -४, भापाको

कर्जा बूझाउने वारेको ३५ दिने सूचना

धौलागिरी पारिजात बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. बाट विभिन्न समयमा विभिन्न शीर्षकमा लिएको कर्जाको तपसिलमा उल्लेख भएका शेर सदस्यहरूले कर्जा लिए वापत बुझाउनु पर्ने साँवा, ब्याज हर्जना समेतको किस्ता रकम म्याग्भित्र नबुझाई कर्जा सम्बन्धी शर्त बन्दै उल्लेखन गरेको र बारम्बार लिखित तथा मौखिक ताकेता साथै व्यक्तिगत सम्पर्क गरी कर्जा तिन जानकारी गराउँदा समेत कर्जा तिन वास्ता नगरेको हुँदा यस संस्थाको सोही वार्षिक साधारण सभाको निर्णय अनुसार कर्जा बुझाउने वारेको ३५ दिने यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। आजका मितिले ३५ दिनभित्रमा संस्थामा बुझाउनुपर्ने साँवा, ब्याज हर्जना समेतको रकम चुक्ता गर्न आउनु होला अन्यथा सहकारी ऐन २०७४ सहकारी नियमावली २०७५ बमोजिम असुलउपर गरिने समेत जानकारी गराइन्छ।

क्र.स	श्रेणीको नाम,थर	ठेगाना	बुवा	वाजे/पति
१	प्रमिस कटुवाल	हल्दीवारी ०१	नन्द बहादुर कटुवाल	नर बहादुर कटुवाल
२	सुरेशकुमार भन्डा	बितामोड ०१	ब्रजकान्त भा	कोशी भा
३	विवाह भा	बितामोड ०१	नरेन्द्र भा	कमलकान्त भा
४	गोहेन्द्रप्रसाद अधिकारी	अर्जुनधारा ०४	होमनाथ अधिकारी	भांगरथ अधिकारी
५	नवीन पाठक	बितामोड ०२	मेदनी प्रसाद पाठक	जाननाथ पाठक
६	दिनेशकुमार दर्जी	अर्जुनधारा ०९	हर्क बहादुर दर्जी	द्विवर दर्जी
७	गोविन्द अग्रवाल	बितामोड ०५	चान्दगी अग्रवाल	निखा राम अग्रवाल
८	लिलानाथ निरौला	बितामोड ०१	गुरु प्रसाद निरौला	पशुराम श्रेष्ठ
९	आलोक भण्डारी	बितामोड ०१	डा.गनेस भण्डारी	पुष्पलाल भण्डारी
१०	इजरायल मिया	कचनकवल	बहराम मिया	अजिहरीम मिया
११	मोहन नेडुवाडग	अर्जुनधारा १०	नरसिंह नेडुवाडग	काली वा. नेडुवाडग
१२	लिला श्रेष्ठ	बुद्धशान्ती ०२	मान बहादुर श्रेष्ठ	वेद कुमार श्रेष्ठ
१३	वेदकुमार श्रेष्ठ	बुद्धशान्ती ०२	नरेन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	चन्द्रमान श्रेष्ठ
१४	खगन्द श्रेत्री	बुद्धशान्ती ०१	डिक वा.खुलाल श्रेत्री	डम्बर बहादुर खुलाल

रूपमिति
धौलागिरी पारिजात बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.
बितामोड -०४, भापा

नेपाल सरकार
भूमि व्यवस्थापन, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय, भूमि व्यवस्थापन तथा अभिलेख विभाग

मालपोत कार्यालय, दमक, भापाको मिति २०८०/११/२७

३५ दिने हकदावी सम्बन्धी सार्वजनिक सूचना

उपान्त जिल्ला भोजपुर टेम्केमैयुङ नगरपालिका वडा नं. ६ बस्ने नारायण पुरीको पत्नी महनलाल गिरीको छोरी हर्कमाया पुरीले आफ्नो पति नारायण पुरीको मिति २०७५/१०/१० मा मृत्यु भएको, मृतक पतिको आफूसहित ४ पत्नीहरू रहेकोमा जेठी नरमाया पुरीको मिति २०३३/१०/१५, माइली तेजकुमारी पुरीको मिति २०४६/१०/१९ मा मृत्यु भएको, साँहीली देवीमाया पुरीले अर्को विवाह गरी गएको साथै निजको सन्जुरी सवाखत समेत रहेको साथै जेठी पत्नीतर्फ एकमात्र छोरीको जन्म भएको, माइली पत्नीतर्फ पाँच छोरीहरूको जन्म भएको। साँहीली पत्नीतर्फ एकमात्र छोरीको जन्म भएकोमा सबै छोरीहरूको सामाजिक परम्परा अनुसार विवाह भई सकेकोले मृतक पति नारायण पुरीको नाममा दत्त श्रेस्ता कायम रहेको तपशिलमा उल्लेखित जग्गा आफ्नो नाममा एकलौटी हाल साविक गरी नामसारी गरी पाउँ न्नी द.नं. १२१०३ मिति २०८०/१०/१४ मा निवेदन पेश गरेकोमा हकदावी सम्बन्धी ३५ (पैतिस) दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गर्ने मिति २०८०/११/२७ मा आदेश भएको हुँदा यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। निवेदकको माग दावी बमोजिम निवेदकको एकलौटी नाममा हा.सा/नामसारी गर्दा कोही कसैको हकहिसा वा स्वामित्वमा असुर पर्न जाने भएमा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले बाटोको न्याय बाहेक ३५ (पैतिस) दिन भित्र आफ्नो सबै प्रमाण सहित हकदावी गर्न यस कार्यालयमा आउनु होला। अन्यथा कानून बमोजिम भई जाने छ। पछि कुनै प्रकारको उजुर बाजुर लाग्ने छैन।

तपसिल

जग्गा धनीको नाम थरः	गा.वि.स./नया वडा नं.	कि.नं.	क्षेत्रफल	नामसारी माग गर्ने	कैफियत
		११५३	०-५-१०	निवेदक : हर्कमाया पुरी	
		१०५६	०-७-२	वावु : महनलाल गिरी	
		३३१	०-४-१५	पति : नारायण पुरी	
				ना.प्र.नं. ४७३५५/१५	
				मिति २०६०/१०/१० त भोजपुर	

इति सन्वत् २०८० साल फाल्गुण २७ गते रोज १ शुभम् ।

नियतिको खेलभित्रका हामी खेलाडी

मोहनप्रसाद ओली

नियति आफैमा अदृश्य शक्ति हो। आर्कस्मिक घटनाबाट प्रभावित हुना साथै यो त ! नियतिको खेल हो भनेर हामी चित्त बुझाउने गर्दछौं। चित्त बुझाउनु पनि एक प्रकारको नियति नै हो। नियतिको धर्मनिष्ठताले नै गर्दा केही समय अधिसम्मको धरातलीय स्वरूपको मौसममा एकमाथी परिवर्तन आएको थियो। तापक्रमको मात्रा पनि अस्वभाविक गतिमा बढेको थियो। अजेय शक्ति भनेको मै हुँ भन्दै हुरी, बलास, बादल, बिजुलीको गडगडाहट र भारी वर्षाको मिलन एकैसाथ हुन पुगेको थियो। क्षणिक मिलन थियो त्यो।

केहीबेरको परिस्थिति पछि फेरि सामान्य बन्दै गएको थियो। मौसममा आएको परिवर्तन संगसंगै उनीहरूभित्र पनि एक प्रकारले जीवन नै साटिएको हो कि भन्ने भ्रम सिर्जना भएको थियो। परिवर्तन के क्रममा जीवन र जगतमा अवस्थित पशुपक्षीदेखि मानवसम्म, किश्या किराफट्याँडादेखि सरिसृपसम्मका सबै प्राणीले आ-आफ्नो सुरक्षाका खातिर वासस्थानको खोजि गरे। ताकी सुनीलो भविष्यको निर्माण गर्न सकियो भनेर। हिजोसम्म पिंजडामा थुनिएका ती जीवित प्राणीले आफूलाई खुल्ला र उल्लासपूर्ण वातावरणमा कसैबाट प्रवेश गराएको अनुभव गरे। आ-आफ्नै शैलीका फन्दा फहराउँदै गगनभेदी नारा लगाए। गगनबाटिकासँग अकमाल गर्दै प्रेमचुम्बन समेत गर्न प्रयास गरे।

नयाँ परिवेश र नयाँ धारणाबाट संरिचत तत्कालीन अवस्थामा गन्तव्यविहीन हुन पुगे। यो धरातलमा अब के गर्ने भनेर आफैमा तिलमिलाएको अवस्थामा उनीहरू कसैले के विसिए ? कसैले के सम्झिए ? कसैले के हराए ? कसैले के भेटे। कसैले त के के न भेटे ? जस्तो महशुस पनि गरे। विसिनेले विसिए। हराउनेले हराए तर भेटनेले चाहिँ जट्टासहितको नरिखल नै भेटे। पुडुग न पुच्छरको। न त फोन नै सक्छन्। न त फ्याब्रिक नै। त्यो पनि निलो मात्र होइन। थरीथरी रङ्का नै भेटे। न त सुरक्षा नै गर्न सके। न त फाल्ने रङ्का नै त खान नै सके।

सामान्य आकांक्षा, महत्त्वकांक्षामा परिणत भयो। सामान्य आश्वासन, फोसा आश्वासनमा जेलिन पुगे।

इमान्दारिता, स्पष्टता, पारदर्शिता र प्रतिस्पर्धा अनि निष्पक्षता जस्ता कुरा नारामा मात्र सिमित भए। बोली फेरीयो। डोली फेरीयो। खुला आकाश संकुचित हुँदै गयो। नातावाद, कृपावाद, भाषणवाद र फरियावाद मौलाउँदै गए। रबरयुक्त घरायसी बनौटका चप्पलहरू जापनीज र जर्मनीज ब्राण्डमा परिणत भए। सुकें धैली आलसान व्यागमा परिणत भए। फुसका छाना अट्टालीमा परिवर्तन भए। भुटेका मकै र सातु बेकफास्ट, लञ्च र डिनरमा परिणत भए। घेरा फाटेका टोपी, कछाड, भोटो र सुरुवाल सुट र टाइमा मौलाए। परिवर्तन र विकृति दुवै संगसंगै द्रुतगतिमा बढे। रोक्ने हिम्मत र होस कसैमा भएन। परिवर्तित विकासकै क्रममा त्यो धरातलीय स्वरूपमा प्याल परेछ। हुस्की-स्क्च र प्रेयसीको नसामा व्यस्त रहेकै समयमा कुन कन्टरबाट पानी पो रसाउन थालेछ।

कतै खाली भागमा पनि भित्रभित्रै भूसको आगोले उग्ररूप लिएछ। आफूले टेकेको जगै भासिएर भत्किन

बनाएछन्। एउटा पूल माथि अर्को पूल निर्माण गर्ने प्रतिस्पर्धा गरेछन्। कारण पनि अजब को नै रहेछ। एकले अर्कोको पूल प्रयोग गर्ने भन्दा पनि आ-आफ्नै पूलबाट मात्र वारीपारी गर्ने प्रण पो गरेछन्।

नियतिले पुनः परिवर्तनको संकेत दिएपछि निर्मित आ-आफ्नै पूलबाट अर्को संसार नियाल्ने जमको गरेछन्। जगरुपी किनारालाई बोली नफेर्ने साक्षी राख्दै मध्यस्थता र सहयोग जस्ता किम्वि नाटकको मन्थन गरेछन्। मानो भूलभूलेयाको खेलबाट बाल, युवा, वृद्धा सबैलाई आस्थाका भाव सिर्जना गराउँदै प्रतिवद्ध गराएका रहेछन्। मिलनविन्दुको नामबाट पूलमाथि पूलको रेखाङ्कन गर्दै नियतिले आफ्नो सिकारलाई लोभमा पारी जालमा फसाउँदै रहेछन्। नियतिको माखेसाडलोभित् लोभिएका अदभूतका प्राणी हामी पनि आफैले आफैलाई भूलभूलेयाको जालमा फसाउँदै रहेछौं। आफ्नो छातीमा आफै बन्दुक तैर्याउँदै, अरुलाई तसाउने प्रयास गर्दै रहेछौं। वारुद विद्युत्ताउँदै रहेछौं। लाला-बाला, बाल-युवा, किशोर-वृद्धा सबैलाई

लक्सएजल्स र सिउल तर्फको नभएर, हामी हाम्रै तपोभूमिमा निर्माण गर्दैछौं। खेल पनि हामी नियतिके नेतृत्वमा खेल्दैछौं। हामीभित्रको लगानी गर्ने क्षमताको अभाव बुझेर होला हाम्रा छिमेकीहरू पनि रङ्गशाला निर्माणमा तँछाड मछाड गरिरहेछन्। हामीभित्रको सोभोपन र गरिवीको फाइदा उठाउँदै हाम्रो खेलको सञ्चालक त उनै छिमेकी पो रहेछन्। हिजोका चप्पल छाप आजका अट्टालीका मालिक पनि उनै छिमेकीको पोल्तमा रहेछन्। मध्यस्थकर्ता पनि उनैका भोले रहेछन्। उनले जे-जे इशारा गर्छन्। हामी त हो पाडरी भन्दै पत्याउँदै जाँदा रहेछौं। लगानी पनि उनै नियतिके हो।

हामी त मात्र गर्वका साथ नियतिभित्रका खेलडी हौं भन्दै जति गोल लागे पनि स्वीकार गर्दा रहेछौं। दृष्टिका क्षेत्रमा हामी सक्षम रहेछौं। यसमा दुईमत छैन। तर पनि हामी दृष्टिविहीनताको अभिनय गरिरहेका छौं। नियति आफैमा माहिर छ, कहिले कसलाई उफार्छ। कहिले कसलाई पछाडै। टुङ्गै हुँदैन। नियति आफैभित्र

दृष्टिले पनि आँखी भौं आफैमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्षम छन्। जसको रोजाइबाट हामी बञ्चित भएका छौं। बञ्चित गराइएका छौं। निदाएको मानवलाई सहज ढंगबाट उठाउन सकिन्छ। तर, निदाएको जस्तो अभिनय गर्नेलाई त्यति सजिलै उठाउन सकिन्छ। आँखा त हाम्रा पनि छन्। तर, तिलमिलाएका छन्। चिमचिमाएका छन्। न त ! छुट्टिन नै सक्छन्। न त ! जोडिन नै सक्छन्। त्यसैले हामी नियतिके निमित्त भए पनि निदाएको अभिनय गरिरहेका छौं। दृष्टिविहीनको भूमिका निर्वाहा गर्दछौं। बन्दुकको नाल जस्तो हाम्रो नाकले सिमाङ्कन गरेका हाम्रा आँखा आफैमा महत्वपूर्ण हुदाहुँदै पनि एकले अर्कोलाई देख्न सकिरहेका छैनौं। देखने प्रयास पनि गरेका छैनौं। तर, तिनीहरूको बीचमा कति सामञ्जस्यता छ। आपसमा सहयोगको भावना छ। एउटाको अभावमा अर्कोले सम्पूर्ण दायित्व बोकेर अभावको अनुभूतिलाई न्यून गराउँछ। नियतिले यिनै आँखा नै रोजेको छ। अवस्था अनुसार ढकनी खोली दृष्टि दिने नत्र ढकनी बन्द गरी अदृश्य भइ दिने। यो नै नियतिको खेल हो।

हामी त ! नदीका किनारा आमने-सामने भएर पनि न त हटन नै सक्छौं। न त सहयोग गर्न नै। सहयोग त ! हामी माग्छौं, ताल न सुरको। त्यही नियति जो जेलाह प्रवृत्तिको छ। उसैको मूलमन्त्रमा र इशारामा हामी नाचछौं र नै जेलिन पुगेका छौं। मिठो मह, गुलियो बचन, दूर तर कटनीतिक दृष्टिबाट माहिर नियतिबाट जेलिएका हाम्रा हात-पाउ र शरीर न त उम्कन नै सक्छन्। न त छुट्टिन नै। यो सबै हाम्रो अपरिस्कृत दिमागको उपज हो। अतः यसका लागि हामीले पनि आँखा खोल्नु पर्दछ। हामीले पनि आँखा नै रोज्नु पर्दछ। यिनै आँखाको ढकनीको सहयोगबाट दुई किनाराको भूमिकालाई आवश्यकता अनुसार छुट्याउनु अनि जोडन पनि सक्नु पर्दछ। साथै सुरक्षित ढंगबाट अवतरण समेत गर्न सक्नुपर्दछ। नत्र त ! नियति ले हामीलाई खेल, खेलाइ रहन्छ। हामी खेल रहन्छौं। जेलाइ रहन्छ।

हामी जेलिइ रहन्छौं। पासो थापी रहन्छ। सिकार भइ रहन्छौं। हामी उपभोग्य सिकारका रूपमा रहि रहने छौं। नियतिको सिकारले नै हामीलाई मातृयज्ञको स्वरुपबाट टाढा पुर्‍याउने छ। हामी धरासायी हुनेछौं। परिणमस्वरुप हामी नियतिको खेलबाट पितृघातक र मातृघातकको सिकार हुनेछौं। नियतिको खेलको एउटा खलनायक पात्रमा मात्र हामी सिमित हुनेछौं। खेलमा पोख्त बन्न वाध्य भएका खेलाडी हामी, भायका मात्र खेलाडी बन्नेछौं। पुर्पुरोमा हात राख्दै मेडलविहीन लेखिएका खेलाडी मात्र हामी हुनेछौं। नियतिले निम्त्याएका खेलाडी हामी, नियतिभित्रका खेलाडी मात्र हुनेछौं।

थालेछ। धाँजा-धाँजा भएको त्यो धरातल खोल्साखोल्सा परिणत भए छ। हल्काफुल्का वर्षा हुँदै पनि खहरको जस्तो उग्रस्वभावका व्यवहार र प्रदर्शन हुन थाले। त्रिवेणी र दोभानका वारी र पारी गर्दै दुई किनारका रूपमा सिङ्गे पहाड बनेर उभिएछ। कसलाई के थाहा ? उनीहरू त ! वारी भन्दा पारी भन्दा तैरा बाबुका लुते करड पो भन्नु थालेछन्। आमने-सामने भए नै भने पनि एकले अर्कोको अस्तित्व स्वीकार नगर्ने वाचा पो बाँधेछन्। दुवै किनारको बीचबाट बगिरहेको नदीको नीलो र निर्मल पानीलाई रक्तरञ्जित तरलताको तलाउमा पो देख्न थाले छन्। क्रिता र किनारालाई पनि आ-आफ्नै भोगमा अंशवण्डा गरेछन्। नियतिलाई आफ्नै काँधमा चढाएर दुवै किनारको मिलन विन्दुको साक्षी

शान्तिको हवन भन्दै नियतिको अंतिम कण्डमा हामफाल लगाउँदै रहेछौं। बत्ती र पुतलीको सम्बन्धमा अजीब शक्ति देखे हामी पनि बत्तीको प्रकाशमा होमिँदै रहेछौं। सपनालाई यथार्थ बनाउँदै विपनालाई काल्पनिक हो भन्दा रहेछौं। निर्णय लिने क्षमतामा हास आएपछि कुन साँचो कुन फुटो भनेर छुट्याउन पनि नियतिको नियतामा नै भरपर्दा रहेछौं।

अज्ञानरुपी जालोमा जेलिएको हाम्रो राजनीतिक पृष्ठभूमि र अस्थिरता, बेराजगारी र गरिवीको महारुपी प्लास्टरको लोभमा हामी टाँसिँदै रहेछौं। नियतिको अभियानमा एउटा विशाल रङ्गशाला निर्माण गर्ने कार्यमा हामी जुटेका छौं। त्यही रङ्गशालामा थाहै नपाइ हामी त खेल खेल्ने खेलाडी पो भएछौं। यो रङ्गशाला वासिलोना,

नै पनि दुई किनारको उपस्थिति देखाउँछ। उसका किनारा भनेका फरक प्रकृतिका रहेछ। पहिलो ढकनी। आँखाको ढकनी। दोस्रो नानी। आँखाको नानी। कहिल हेर्ने। कहिले निदाउने। कहिले त निदाएको अभिनय मात्र गर्ने। हामी त नदी कै किनारातर्फ उन्मुख भएको पहाड जस्तै रहेछौं। जो आमनेसामने भए पनि दृष्टिविहीनको अभिनय गरिरहेको हुन्छ। फेरि पनि हामी आवाजविहीनको अभिनय गरिरहेका छौं। हामी आफै शरणार्थी भएका छौं।

हाम्रो मिलन विन्दुमा सुरक्षित साथ अवतरण गर्न पनि हामी अर्कासँग भिक्षा अनि गुहार मान्न वाध्य भएका छौं। तर, नियतिका दुवै किनारामा रहेका ढकनीहरू एकअर्कामा जोडिन्छन्। सुरक्षित पनि छन्। दृष्टिका

कविता

छोरी

□ विमल भौकाजी

सुष्टी चलाउने छोरी, बढाउने छोरी
सजाउने पनि छोरी, बचाउने नि छोरी
सासुआमा भन्नुहुन्थ्यो छोरे छोरा पाएँ
लक्ष्मिनी बुहारी बनी मिठो मिठो खाएँ।

त्यसै घरकी बुहारी म छोरा पाउँदै पाइँने
जस्तै जे-जे भने पनि नमिठो चै खाइँने
कोही कोही भन्ने गर्थे फेरि छोरी पाको !
अहिलेको जमानामा उपचार नलाको ?

छोरा हुन् या छोरी दुवै ईश्वरका बरदान
भएनन् त छोरा के भो दुब आफ्ना सन्तान
म उनलाई संस्कार दिन्छु, उनी मलाई संसार
म उनलाई कर्तव्य त, उनी मलाई सञ्चार।

आज भोलि भन्छन् कोही केटी पाइँदैन
छोरा ठूलो भइसक्यो, तिभ्री छोरी छैन ?
छोरी पाउने नचाहने, बुहारी कहाँ पाइन्छ ?
असल ब्यारी भेटाउनु, त कर्ममा नै चाहिन्छ।

भए छोरी पूर्णिमाको रात् बन्छ घर
जसै हुन्छ बगैँचालाई, माली दाइको भए
आउने पाहुना भन्ने गर्छन् छोरीहरू सही छन्
आफ्नो घरमा बुढाबुढी शून्यमा दिन ढल्छन्।

एउटी साथी रुने गर्थी छोरा छैन भनी
अर्की बहिनी रुन्छे फेरि छोरी भैन तनी
भन्ने नसकिने कसलाई के हो चाहेएको ?
खुसी हुन सक्नुपर्छ जे छ पाइएको।

आफूलाई त आफ्ना छोरी लक्ष्मी समान लाग्ने
त्यस्तै कहिलेकाहीँ फेरि सरस्वती नि लाग्ने
यदाकदा महाकाली आफ्नै बन्नु पर्छ
दुःखाउलाउन् कि चित्त भनी डराउने कर छ।

आजभोलि छोरा पनि सँगै कहाँ बस्छन् ?
अप्यारोमा छोरीले नि पक्कै छोड्ने छैनन्
समाजले सधैँभरि छोरा छोराभन्दा
म त आफ्नै मा छु दङ्ग मात्र छोरी गन्दा।

नाति-नातिनी भएको घर, आँगन उज्यालो हुन्छ,
रमाइलो हुन्छ। हुन पनि हजुर बा ! हजुर आमा !
भन्दै लुटपुटिँदै नाति-नातिनी काखमा घुस्रन आउँदा
कसलाई आनन्द नलागेको हो र। कलानाथ पतिपत्नीको
अधिकशः समय नातिनी कै हेरचाहमा बित्ने गरेको
थियो।

'बुढापाकाका लागि नाति-नातिनी रह मात्र हुन्।
जिम्मेवारी होइनन्। सन्तानको पालनपोषण, देखरेख,
हेरचाह र उनीहरूको शिक्षादीक्षा र करियरसम्मको
पहिलो जिम्मेवारी आमाबुवाको हो। आफ्नो
छोराछोरीलाई कतिसम्म अनुशासनमा राख्ने हो, कस्तो
संस्कार दिने ? कस्तो शिक्षादीक्षा दिने ? यी सबै
आमाबुवा माथि भर पर्ने कुरा हो।' यो कलानाथको
ठन्ड्याइ थियो। उनी भन्थे- 'बुढ अवस्थामा पुगिसकेका
हजुरबाआमा त केवल उनीहरूको बालसुलभ हेरेर
उनीहरूको चर्चितला हेरेर रमाउने मात्र हुन्। वाबु
नानी यसो नगर, उसो नगर भन्न र अर्ती उपदेश
दिनु बाहेक हजुरबा हजुरआमाबाट बढी अपेक्षा राख्न
पनि मिल्दैन।'

कलानाथ सही थिए वा गलत तर उनी आफ्नो
भनाइमा अडिग थिए। लकडाउनले लामो समयसम्म
विद्यालय बन्द भएपछि सरकारले विद्यालयहरूलाई
अनलाइन कक्षा सञ्चालन गर्ने बाटो खोलीदियो।
त्यसपछि स्रोतसाधन सम्पन्न विद्यालयहरूले कक्षा
सञ्चालन गर्न थाले।

दिनभरि हजुरबाआमासित खेलेर बस्ने नातिनीको
मन्टेश्वरीले पनि अनलाइन कक्षा शुरु गर्‍यो। टिभीमा
कार्टुन हेरेर, मोबाइलमा गेम खेलेर समय बिताउने
बानी परेकी बच्चीलाई डेढ घण्टा कम्प्युटर अगाडि
बसेर पढ्नु सजिलो विषय पक्कै थिएन।

नातिनीसँगै हजुरबा पनि कक्षामा होमिनुपर्ने भयो।
टिचरले उतावाट के-के भन्छन् सबै सुनेर सोही
बमोजिम गर्न गराउन कलानाथका लागि बुढेसकालमा
सबैभन्दा कठिन कार्य बन्थ्यो। कक्षा चलिरहेकै बेला
कहिलेकाहीँ प्याट्ट हिर्काउनुपर्ने त कहिले ठूलो स्वरमा
बोल्नु परिरहन्थ्यो। जुन कुरा उनकी हजुरआमालाई
पटकै मन पर्दैन थियो। उनी नातिनीलाई मायाले,
ललाई फर्काई फुल्याई पढाओस् भन्थी।

कहिलेकाहीँ त बच्चाको पढाइको विषयलाई लिएर
कलानाथ पतिपत्नीबीच चर्कै वादविवाद समेत हुने
गर्दथ्यो। दश वर्ष अगाडि नै अयोग्य घोषित भई
जागिरबाट अवकाश पाइसकेका ६५ वर्षीय कलानाथले
६ वर्षकी चञ्चली नातिनीको पढाइको जिम्मेवारी
कसरी लिने सक्दथे ?

पढाउनु मात्र हो र ? होमवर्क समेत जस्ताको
त्यस्तै सारेर लेखाउनुपर्ने। लेखेको काम सबै फोटो

अनुत्तरित प्रश्न

समीर पाखिन

खिचेर पोप्ट्याउनुपर्ने। भनेको नमान्दा र नटेर्दा उच्च
रक्तचापका रोगी बुढाको पारा चढ्नु स्वाभाविकै थियो।
रिसको भोकमा अलिक ठूलो स्वर निस्किएलाय्यो।
'ल, बच्चीलाई किन हप्काउनु भाको ? किन
तसाँउनुभाको ?' भन्दै हजुरआमा बुढी काँचै खाउँला
भैँ गरी छोपन आइपुग्थी। नातिनी कै पढाइको
विषयलाई लिएर बुढाबुढीबीच दिनदिने वादविवाद
हुन थालेपछि चार दशक लामो वैवाहिक जीवनको
जग बुढो दाँत हल्लेसरह हल्लन थालेको कलानाथले
महशुस गरे।

भनाभैरी, वादविवादको क्रममा विगतका तितो
टरो सबै ओकलन थालेका थिए बुढाबुढीले। स्थिति
शान्त भएपछि कलानाथलाई आफ्नो व्यवहार सम्भरेर
साइँ पछुतो हुन्थ्यो, लज्जाबोध हुन्थ्यो। बुढेसकालको
सहारा बन्नुपर्ने पतिपत्नीको सम्बन्ध दिनदिने टाढा
हुँदै गएको कलानाथलाई लाग्न थाल्यो। पत्नीलाई
आफ्नो कारण अर्थात् भएको, तनाव भएको, दुःख
भएको र पतिपत्नीको सम्बन्ध विग्रिँदै गएको सबै दोष
आफैले व्यहोर्दै उनले केही समयका लागि घरबाट
टाढा कतै जाने निर्णय गरे। अनि, एकदिन मौका हेरेर
कलानाथ घरबाट हिँडे पनि।

छोराबुहारी सधैँ भैँ साँभ अवेर घर छिरे। कोठामा
बुढालाई नदेखेपछि छोरा सुवासले सोध्यो- 'आमा !
बुवा कता हुनुहुन्छ ?'

'बै, कता गए। यतिञ्जेलसम्म आएका छैनन्।'
व्यस्तताका कारण थकित बुढाले भर्को मान्दै जवाफ
दिइन्। सुवासले बुवाको मोबाइलमा घण्टी हान्यो।
घण्टी त गर्‍यो तर कोठाभित्र। कलानाथले मोबाइल
घरैमा छोडेर गएका थिए। खोज तलास जारी रथ्यो

तर बुढालाई भेटेनन्।

घर परिवार, आफन्त, नाता गोता, इष्टमित्र सबै
बुढा बेपत्ता भएकोमा चिन्तित भए। महिना दिनसम्म
खोज्दा पनि नभेटेपछि परिवार वाध्य भएर कारजक्रिया
गर्ने निर्णयमा पुगे। एक दिन पुरैत बोलाएर कुराकानी
गरिरहेकै बेला छोरा चाहिँको मोबाइलमा परिचित
मान्छेको भिडियो कल आयो।

स्क्रिनमा पहिले त चिनजान मान्छे देख्यो सुवासले।
भिडियोमा देखा परेका मानिसले भनिरहेका थिए-
'सुवासजी ! आमालाई लिएर तीर्थाटनमा देवघाट
पुगेको बेला हजुरको बुवा कलानाथजीसित भेट भएको
छ। महिना दिनदेखि यिन यतै हुनुहुँदो रहेछ। ल कुरा
गर्नाँस्।'

लगातै कलानाथ भुल्किए अनि भने- 'सुवास !
मेरो चिन्ता विष्कल नगर्नु, म जहाँ छु ठीक छु।
आमाको ख्याल राख्नु, नातिनीको ख्याल राख्नु। म
समय भएपछि आफ्नै आउँछु आमालाई भनिदिनु।'
यति भनी बुढा ओफेल्न पर्ने के अटिका थिए यताबाट
सुवास कोठो- 'एक क्षण बुवा, आमा आउनु भो ल
कुरा गर्नाँस्।'
कलानाथकी पत्नीले भक्कानिएको आवाजमा सोधिन्-

'हजुरलाई सञ्चो, आरामै छ नि सुवासको बुवा ?
हजुर बेपत्ता भएपछि न भोक लागेको छ नि निद्रा। कहाँ
जानु भाको भन्दै नभनी ? मलाई एकै छेउेर जाँदा
हजुरलाई अलिकति पनि चिन्ता लागेन ? के लाग्छ,
हजुर विना म एको जीवन बाँच्न सक्नु होला त ?'
कलानाथसित पत्नीको प्रश्नको जवाफ थिएन।
प्रश्नहरूले उनलाई चस्चस् घोचे पनि पत्नीको एकतर्फी
कुरा सुनिँदथे, केही चोलेनन्।

'किन नबोल्नु भाको ? कहाँ हुनुहुन्छ फर्कनाँस्,
सके आजै गाडी चढनाँस्।' -कलानाथकी पत्नीले सबै
कुरा एकै श्वासमा भनी सिध्याई र सुकसुकाउन
थाली।

अहिले भने कलानाथ बोले- 'भो भो रुन पर्दैन।
मन वलियो गरेर बस्। म समय भएपछि आउँछु,
अहिले राखेँ।' कलानाथले मोबाइल सुमिप्यो।

लोने मैरे कारणले घर छोडेर गएको भन्ने लागेकोले
होला कलानाथकी पत्नीको आँखाबाट वरर आँशु खस्यो।
आमाबुवा बीचको फोनवार्ता सुनेपछि सुवासको मनमा
अनेक प्रश्नहरू जर्मिए तर ऊसित तत्काल कुनै
पनि प्रश्नको जवाफ थिएन।
(समीर पाखिनको कथा संग्रह 'अनुत्तरित प्रश्न'बाट)

रोपाईको घटारो : मोरङ पशुपतिनगर-६ का किसानहरू धानको बीउ (ब्याड) उखेल्दै। पानी परेसँगै किसानलाई धान रोपन चटारो परेको छ।

इलामका किसान सुपारी खेतीमा आकर्षित

फिककल, चैत १५। इलामको माई नगरपालिका-९ चिसापानीका किसान श्रीमान् राईले करिब ५० रोपनी जग्गामा सुपारी खेती गरेका थिए। उनको सुपारी बगानमा पाँच हजार बोट छन्।
 'केहीमा फल लागेको छ भने केही फल्ने अवस्थामा छन्। व्यापारी बगानमा नै आएर खरिद गर्ने भएकाले बजारको चिन्ता छैन। काँचो सुपारी बगानबाटै प्रतिफिलो रु. ५० का दरले विक्रेता गरेको छ।' - उनले भने। घरआँगनका डिलदेखि खेतवारी र पाखामा सुपारी रोपेर आयआर्जन गर्ने बताउँदै उनले नयाँ बोट थप गरी खेती विस्तार गर्ने योजनामा आफू रहेको बताए।
 अर्का किसान कृष्ण लिम्बूले पनि अन्न फल्ने जग्गामा पाँच सय बोट सुपारी रोपेका छन्। करिब १० रोपनी जग्गामा उनले पाँच सय बोट सुपारी रोपेका हुन्। थोरै लगानी र कम मेहनतमा नै व्यावसायिक खेती गर्न सकिने भएकाले सुपारीखेती शुरु गरेको उनले बताए।
 छिमेकीले सुपारी खेतीबाट मनग्यै आम्दानी गरेपछि

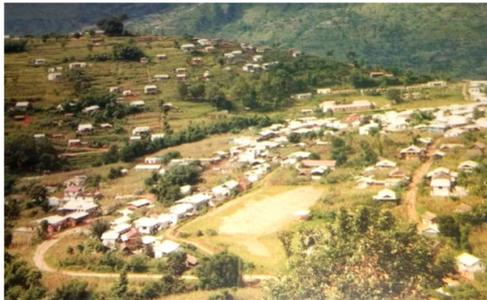
अर्का किसान चक्रु येक्तनले पनि व्यावसायिक सुपारी खेती शुरु गरेका हुन्। यहाँका करिब ७० घर किसानले व्यावसायिक रूपमा सुपारी खेती गर्दै आएका छन्। कम मेहनत र थोरै लगानीमा नै मनग्यै आम्दानी हुने भएपछि चुरे

क्षेत्रका किसान व्यावसायिक सुपारी खेतीमा आकर्षित भएका छन्। बाँफो जग्गा सदुपयोग गर्दै किसानले व्यावसायिक रूपमा सुपारी खेती शुरु गरेका हुन्। उनीहरूले खेतवारी र पाखामा सुपारी रोपेर आयआर्जन गर्न थालेका हुन्। सुपारीले अन्य वाली लगाउन असर नगर्ने भएकाले यसप्रति किसानको आकर्षण बढेको हो। प्रायः सबै परिवारले सुपारी खेती गर्न थालेको स्थानीय तीर्थ साउदेन बताउँछन्।
 इलाममा सुपारीको खेती विस्तार आएको छ। यस वर्ष इलाममा छ सय १० मेट्रिक टन सुपारी उत्पादन भएको कृषि ज्ञान केन्द्रका निर्मित प्रमुख रामजुगल यादवले जानकारी दिए। इलाममा दुई सय हेक्टर क्षेत्रमा व्यावसायिक सुपारीखेती हुँदै आएको यादवले बताए।
 जिल्लाको माई नगरपालिकाका बोरुङ, चिसापानी, दानावारी, महमाई, माडसेबुङ गाउँपालिकाका बाँफो, सिङफेरे, मार्चबुङ, रोङ गाउँपालिका र चुलाचुली गाउँपालिकाका किसानले सुपारीको व्यावसायिक खेती गर्दै आएका छन्।

फिदिमसहित दश वटा नयाँ शहर थपिँदै

युद्धबहादुर बोहोरा

पाँचथर, चैत १५। संघीय सरकारबाट पाँचथर जिल्लाको फिदिम बजारलाई नयाँ शहरको रूपमा पूर्वाधार निर्माण गर्दैछ।
 नयाँ शहर आयोजनाको कार्यालय फिदिमले वार्षिक ३० भन्दा बढी योजनाहरू सञ्चालन गरेर व्यवस्थित बजार बनाउने काम गरिरहेको छ। नयाँ शहर आयोजनाको रूपमा हरेक आर्थिक वर्षमा नयाँ शहर आयोजनाको कार्यालय फिदिमले ५० करोड बढी रकम विनियोजन गरेर सभाहल, खेलमैदान, भवन, सडक, जग्गा एकीकरण र पर्यटन पार्क योजनाको काम गर्दै आएको कार्यालयले जनाएको छ।
 नयाँ शहरको रूपमा विकास गरी एकलाख जनसंख्या बस्न सक्ने गरी फिदिम बजार व्यवस्थापन हुँदैछ। यसअघिका वर्षहरूमा जग्गा एकीकरण, बसपार्क निर्माण, खानेपानी, सडक, भ्यूटार तथा पार्कहरू, खेलमैदान र भवनहरू निर्माण गरिएका छन्। त्यही फिदिम बजार कुनै बेला छिटपुट घटहरा देखिन्थ्यो। जिल्लाको फिदिम बजार २०२३ सालमा पूर्वमन्त्री तथा विकासवादी नेता स्वर्गीय पद्मसुन्दर लावतीको सक्रियतामा सरकारी कार्यालय शुरु गरेपछि बजार विस्तार हुन थालेको हो।
 पछिल्लो समय नेपाल सरकारबाट फिदिम र तेह्रथुमको वसन्तपुर प्रदेश कै नमूना शहर बनाउन थालिएको छ। सरकारले २० वर्षसम्म न्यूनतम एकलाख जनसंख्या बसोबासयुक्त नयाँ शहरको

पहिले फिदिम

अहिले फिदिम

रूपमा विकास गर्न योजनाहरू सञ्चालन भइरहेका छन्। प्रदेश सरकारबाट पनि हरेक वर्ष ५० करोड बढी रकम विनियोजन गरेर सुन्दर नगरी बनाउने काम तीब्ररूपमा भइरहेको फिदिम नगर प्रमुख मित्रप्रसाद काफ्लेले जानकारी दिए।
 करीव दश वर्षअघि नेपाल सरकारले मध्यपहाडी लोगमार्गले छोएको १० नयाँ शहरलाई सुन्दर नमूना शहर बनाउने योजना अन्तर्गत फिदिम बजार पनि एक हो। बजार विस्तार हुने शुरुवातीदेखि व्यवस्थित बजारको आकार लिइरहेको फिदिम बजारको थप आकर्षण र सुन्दरता थप्न स्थानीय तहबाट पनि भइरहेको नगर उपप्रमुख राधाकृष्ण न्यौपानेको भनाइ छ।
 जिल्लाको सदरमुकाम र नयाँ शहरको कामले गति लिन थालेको समय फिदिम बजारको घरजग्गा

खरिद विक्री महंगीन पुगेको थियो। त्यसबेला बजारको मुख्य स्थानको प्रतिआना पाँच लाखमा विक्री हुने जग्गा केही वर्षयता २० लाखदेखि ३० लाख आनामा विक्री हुन थालेको हो। नयाँ शहरको बनाउने अभियानले उच्च राजस्व संकलन भएको मालपोत कार्यालयले जनाएको छ। शहर बन्ने क्रमले गाँउवा शहरतिर बसाइ सरी आउनेक्रम तीब्र बनेर फिदिम बजारको खासगरी १, २ र ४ नम्बर वडा बसोबासको चाप बढेको वडा अध्यक्षहरू बताउँछन्।
 पूर्वी पहाडको एक उपत्यका भनेर चिनिने फिदिम बजार हरेक आगन्तुको मन लोभ्याएरै छाड्छ। यसै कारण फिदिम बजारको सुन्दरताले आउने मानिसको ध्यान सदैव खिचिरहेको सुनाउँछन् १३

वर्षीय रणवीर चेम्जोङ। उनी भन्छन्- 'जहाँ गए पनि यस ठाउँलाई विर्सिन सकिँदैन, त्यसैले अरुतिर घुम्नार गरेता पनि सधैं बस्न सहज फिदिम बजारमै लाग्छ।'
 नमूना शहर बन्ने क्रमले परम्परा शैलीका घरहरू विस्थापित भएर विदेशी आकारको ठूलो अग्लो कंक्रीटजन्य घर निर्माण हुन थालेका छन्। बजार क्षेत्रको सडक चौडाइ र साना सडकी खानेपानी सञ्चालन गरेर बजारवासीका लागि अभावमुक्त बनाउन योजनाहरू सञ्चालन भइरहेका छन्। शहरको आकार र सरसफाईले सुन्दरता थप्ने क्रमले फिदिम बजारको स्वरूप परिवर्तन भएर आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू रोजाइसँगै चहलपहल समेत बढेको व्यवसायी बताउँछन्।

छ महिनापछि हिउँदे वर्षा

भोजपुर, चैत १५। लामो समयपछि हिउँदे वर्षात भएपछि भोजपुरका किसान खुशी भएका छन्।
 लामो खडेरीको मार परेका किसान वर्षात भएसँगै हिउँदेवाली सप्रेम भन्दै खुशी भएका हुन्। वर्षातले फलफूलका बिरुवा, तरकारी तथा अन्य हिउँदेवालीको उत्पादनमा वृद्धि हुने अपेक्षा लिइएको स्थानीय रुपनारायण फुयालले बताए।
 खडेरीले हावाहुरीसँगै आगलागीका घटना बढिरहेको अवस्थामा वर्षातले केही राहत मिलेको उनको भनाइ छ। लामो समयदेखि हिउँदे वर्षात नभएको र पानी नपर्दा हिउँदेवाली चारिमा नै

सुकिसकेको बताउँदै उनले ढिलै भए पनि पानी परेसँगै दिउँदेवालीको उत्पादन बढ्नेमा आशावादी भएको बताए।
 समयमा हिउँदे वर्षा नहुँदा वालीनाली सुकेका भन्दै वर्षातले किसानलाई लाभ पुगेको तिवारीभञ्ज्याङका टीकाराम तिवारीले बताए। गहुँ, जौ, तोरी, आलु, गोलभेंडा लगायत नगदेवालीलाई बसातले फाइदा पुगेको उनको भनाइ छ।
 जिल्लाका सबै भू-भागमा बुधवारदेखि निरन्तर वर्षा भइरहेको छ। यहाँ छ महिनादेखि पानी पर्न सकेको थिएन।

ताप्लेजुङ-पाथीभरा सफल यात्रा

बितामोडबाट फिदिम, ताप्लेजुङ हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेंचम्बु, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्भन्होस्।

ताप्लेजुङ पाथीभरा काउन्टर
 मो. ९८०३२२०४७२,
 ९८०१३६४०९३

उच्च गुणस्तर सुलभ मूल्य सयपत्री बालुवा प्रशोधन उद्योग

यहाँ आधुनिक प्रविधिद्वारा प्रशोधित बालुवा, गिट्टी आदि निर्माणजन्य सामग्री सुपथ मूल्यमा पाइनुका साथै तुरुन्त डेलिभरी समेत गरिन्छ।

सम्पर्क :
 ९८०४९५४४००, ९८६६२४२६६
 अर्जुनधारा नगरपालिका-४, फापा

विश्व खुशी प्रतिवेदनमा नेपाल ९३औँ स्थानमा

भापा, चैत १५। विश्व खुशी प्रतिवेदनले नेपाल संसारको सबैभन्दा खुसी हुने देशको ९३औँ स्थानमा रहेको देखाएको छ।
 विश्व खुशी प्रतिवेदन, २०२४ अनुसार एक सय ४३ देशहरू मध्ये खुसीको सूचाङ्कमा नेपालले ९३औँ स्थान प्राप्त गरेको हो।
 उक्त प्रतिवेदन अनुसार उक्त सूचीको पहिलो स्थानमा फिनल्याण्ड छ। फिनल्याण्ड लगातार सात वर्षदेखि शीर्ष स्थानमा रहँदै आएको छ। फिनल्याण्डपछि प्रमुख दशमा डेनमार्क, आइसल्याण्ड, स्वीडेन, इजरायल, नेदरल्याण्ड, नर्वे, लक्जमबर्ग, स्वीजरल्याण्ड र अस्ट्रेलिया छन्। प्रतिवेदनले ३० वर्षमिन उमेर समूहमा खुशी हुने स्थानमा भने नेपाल

९२औँ स्थानमा छ। उक्त प्रतिवेदन गलुप, अक्सफोर्ड विश्वविद्यालय, वेल्डिङ रिसेर्च सेन्टर, संयुक्त राष्ट्रसङ्घ दिगो विकास सोलुसन नेटवर्क

सेफ्टी ट्यांकी चाहिएमा

अब फापा सफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा **सुशी सेफ्टी ट्यांकी**लाई सम्पर्क गर्नुहोस्। सस्तो, भरपर्दो, छिटो र छरितो सेवा उपलब्ध छ।

सम्पर्क : ९८१४९१७७११
 /९८४२७३३६१२ /९८४२०७०५८६
 /९७४२३१०३२८

बिमालेख हरायो

बितामोडबाट सुरुआत आउने क्रममा यही मिति २०८०/११/०२ गते मेरो निम्न व्यहोराको लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन नेपाल लिमिटेडको पोलेसी हराएको हुँदा भेटनु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु।

नाम:- कुमारी गुरुङ
ठेगाना:- सुरङ्गा-८, फापा
हाल: कनकाई नपा-२, फापा
पोलेसी नं.:- ६००१२५४१
कम्पनी नाम: लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन नेपाल लिमिटेड
सम्पर्क: ९८२३४८२८८०

बराल ट्याक्सी सर्भिस

दमक-बितामोड-जितपुर-मंगलबारे दैनिक सेवा

रिजर्वको लागि पनि हामीलाई सम्भन्होस्

घुट्ने समय सम्पर्क (चालक)

दमकबाट : बिहान ६ बजे	सन्तोष	जीवन कार्की
बितामोडबाट : बिहान ७ बजे	९८०६०१८१७४	९८१६९४०१७३
मंगलबारेबाट : बिउसो १२ बजे	९८४०३८७६७५	मे १ ज १६७०

भूमिसुधार कार्यालय भद्रपुर, फापाको मोही हकदाती सम्बन्धी सूचना

निम्न लिखित विवरण भएको जग्गाको जग्गाधनीबाट मोहीले उक्त जग्गा जोतभोग गर्न छोड्ने/ बेचना भएकोले मोहीको लगतका गरिपाउँ भनी यस कार्यालयमा निवेदन पत्र आएकोले विशेष अवलत ऐन २०७९को दफा १०(१) बमोजिम यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। यस उपर कुनै वादी विरोध भएमा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३० दिनभित्र आवश्यक प्रमाणसहित यस कार्यालयमा निवेदन दिनुहोला। तोकिएको समय अवधिभित्र विरोध नभएमा भू.सू. ऐन २०७९ बमोजिम मोही लगत कट्टा भई जाने व्यहोरा समेत यस सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ।

जग्गाधनीको विवरण	जग्गा ठेगाना	कि.न्.	क्षेत्रफल	मोहीको नाम, घर
कुमारबली राजवंशी	शरगामती-०९	८९२	२-०-०	अविचन्द्र शिवाकोटी
कुमारबली राजवंशी	शरगामती-०९	८९२	०-१९-०	धनपती पाठक
लालबहादुर तामाङ	पाराखोपी-०९	२९१४	०-१-५.७५	बद्रीप्रसाद तिमिसिना हवाई चौधरी
मडगली कार्की	पाराखोपी-०९	२९१४	०-०-१६.७५	हवाई चौधरी
मडगली कार्की	पाराखोपी-०९	२९१२	०-०-३.२५	बद्री प्रसाद तिमिसिना
लालबहादुर तामाङ	पाराखोपी-०९	२९१४	०-०-१४.२५	बन्धु वाव बन्धुवाल चौधरी
रौलेन्द्र सिंह राजवंशी	कंचना-०१	५९	१४७२०.००	मेघनाथ खतिवडा
होमल टुडु सतार	राजगढ-०३	३२५	७६१.९१	जन टुडु सतार
राम प्र सिटौला	शरगामती-५	६४	०-१३-५	हाल टुडु सतार
				मेठा मुमु सतार

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल बितामोड फापा हाडजोर्नी तथा नसाका बिरामीहरूको सफल उपचार।

जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू

- गर्धन, हाड, कम्मर दुब्ले, डिस्क प्रोप्याग, नसा ब्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाथ रोग, मुरिक एलिट बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुब्ले, जोर्नी जाप भएको
- शरीर कमजोर, पोले, लाटो हुने, कान्ने,
- प्यारालाइसिस तथा हिड्न गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुख बाङ्गिएको बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसिस भएका तथा हिड्न नसक्ने बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
 नेपाल टेलिकम पूर्व बितामोड, फापा (फोन : ०२३-५३०१२३, ९८०३२५६९१)

मेघ (वु. वे. वो. ला. लि. लु. ले. लो. अ.) - व्यापार-व्यवसायमा लाभ प्राप्त होला, सानै सफलताले पनि ठूलो खुशी प्राप्त हुनेछ, रचनात्मक तथा कलाकारितामा मन जानेछ।

बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो.) - स्वास्थ्य प्रतिकूल बनेर जानेछ, अनावश्यक क्रमेलामा फसिने योग रहेको छ, यो अवधिभर कसैसँग वादविवाद नगर्नुहोला।

मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. ध. के. को. ह.) - स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ, पशुचौपायाबाट यथेष्ट लाभ नमिलाले मन चिन्तित रहला।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो.) - दिन मिश्रित फलदायी रहेको छ, टाउको तथा आँखा सम्बन्धी समस्याले सताउन सक्छ, सन्तान पक्षबाट सहयोग प्राप्त हुनेछ।

सिंह (मा. मि. मू. मे. मो. टा. टि. टु. टे.) - आज क्रोधलाई नियन्त्रणमा राख्नुहोला, बोलिको प्रभावले बन्ने लागेको काम पनि विग्रन सक्छ, इष्टमित्रले साथ दिनेछन्।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. ठे. पो.) - स्वास्थ्यले साथ दिने छैन, शरीरमा आलस्यता पैदा हुनेछ, अनावश्यक चिन्तनले शरीर गलेर जानेछ, आज मन खिन्न रहला।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. ते.) - मन प्रशन्न रहला, धन, स्वास्थ्य लाभका हुनुका साथै सुख प्राप्त होला, शत्रुमाथि विजय प्राप्त हुनेछ, शुभ खबर सुन्न पाइनेछ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु.) - आजको तपाईंको दिन फलदायी छ, चिट्ठा, उपहार प्राप्तिको योग छ, छोटी दुरीको रोमान्टिक यात्रा हुनेछ, मन प्रशन्न रहने छ।

धनु (र्ये. यो. अ. मि. मू. घ. फा. ट. ठे.) - लामो दुरीको यात्रा हुनेछ, भाग्यले साथ दिनेछ, कार्यसिद्धिको योग परेको छ, टाढिएका मित्रजनसँग भेटघाट हुने समय रहेको छ।

मकर (भो. ज. जि. खि. खु. खो. खो. गा. गि.) - व्यापार व्यवसायमा लाभदायक योग छ, अकस्मात धन लाभ हुनेछ, उत्तम भोजन प्राप्त हुनाले मन प्रशन्न रहला।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दो.) - समय सामान्य रहनेछ, धार्मिक अभिरूची बढेर जानेछ, पैतृक सम्पत्तिमा वादविवादको योग रहेको छ, धैर्य रहनुहोला।

मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. व. वि.) - समय बलवान रहेको छ, यो अवधिमा नयाँ कामको थालनी गर्नुभएमा तपाईंको लागि लाभदायक हुनेछ, प्रेम सम्बन्ध सुमधुर रहला।